

A Ráday Gyűjtemény jubileumi konferenciái

Ritka esemény, hogy egy intézmény egy esztendőben három jeles és kerek évfordulót ünnepeljen – de idén a Ráday Gyűjteményben ez történt.

Tavasszal volt 100 esztendeje annak, hogy könyvtárunk nyilvános könyvtárként nyitotta meg kapuját jelenlegi helyén, a Ráday utcában. Erre az alkalomra nem készültünk külön rendezvénnel, már csak azért sem, mert éppen akkor kezdődött meg a műemlék-könyvtár bedobozolása. A nyáron zajló részleges felújítás, átépítés és az állomány teljes átrendezése azt a célt szolgálta, hogy a látogatók ezentúl a múzeumi kállítóterem felől, egy üvegfalon keresztül bármikor megcsodálhassák a műemlék-könyvtár enteriőrjét és a Gyűjtemény négy híres festményét.

Amint az lenni szokott, a munkálatok elhúzódtak és végül nagyon erős hajrával készültünk második jeles jubileumunkra, az október 10-én megrendezett „A Ráday-család a magyar kultúrában – 300 éve született Ráday Gedeon” című konferenciánkra. A Doktorok Kollégiuma képviselőjében Szabó András, a KRE professzora, egykori kollégánk segített a szervezésben. Célunk az volt, hogy új kutatási eredmények, illetve a kritikai reflexió érvényesüljön az előadásokban – ez illik Ráday Gedeon személyéhez is. Az el-

hangzottak teljesítették a várakozást: Szilágyi Márton (ELTE BTK) hangsúlyozta például, hogy Kazinczy Ferenc ösztökélése ellenére Ráday Gedeonból hiányzott a nyilvánosság elé lépés szándéka, és a kegyességi irodalom hagyományához sem abban az értelemben kapcsolódott, mint apja, Ráday Pál, a *Lelki Hódolás* szerzője – irodalmi tevékenységét

tehát ennek fényében kell megítélni. Borbély Szilárd (DTE) szintén Ráday Gedeon alakjának átértelmezéséről szólt, és ezt az irányvonalat követték a fiatal tanítvány-előadók is. Petrőczy Éva az Alexander Pope és Ráday között fellelhető párhuzamokról beszélt. Hermann Zoltán (KRE) azzal lepte meg a hallgatóságot, hogy Marlene Dietrich híres *Hová tűnt a sok virág* c. dalának szövegét, pontosabban annak német ősforrását Ráday Gedeon is lefordította magyarra. Az örövendetesen nagy létszámú közönség megtekinthette az alkalomra összeállított kamarakiállításunkat (Borvölgyi Györgyi). Az újrarendezett műemlékkönyvtárat is ekkor lehetett először megtekinteni.

Harmadik jubileumunk egykori szeretett igazgatónk, Benda Kálmán történész születésének 100. évfordulójához kötődött. Az egész napos konferenciasorozat szakmai megszervezésére Szijártó Istvánt (ELTE BTK), Benda Kálmán tanítványát

kértük fel. A rendezvényre november 27-én került sor. A nap első felében Benda Kálmán életútját, szellemi és etikai örökségét méltatták az előadók, illetve Benda Kálmán kutatási témáiról hangzottak el beszámolók – például a nemzeti hivatástudat, a Szent Korona, a Bocskai-felkelés egyes aspektusairól, összefoglalva Benda Kálmán és az újabb kutatók eredményeit. Méltattuk a két korszakot, amelyet Benda Kálmán a Ráday Gyűjteményben töltött (először az ötvenes évek első felében, majd 1980-tól haláláig). Ezután Szabó István püspök úr ünnepélyesen átadta az örökösök által nekünk adományozott Benda-könyvtárat – Benda Kálmán történelmi magánkönyvtárát – amely ezentúl különgyűjteményként fogja szolgálni a kutatókat. A nap második felét Benda

Gyula (Benda Kálmán fia) történelmi emlékének, hagyatékának szenteltük. Örvendetes, hogy az ő sokfelé ágazó tevékenysége is méltó követőkre talált. Végül a család harmadik történelmi generációjának képviselőjében Benda Borbála tartott előadást Rákóczi László naplójáról. Ezen a rendezvényen is nagyszámú hallgatóság vett részt, a történész kollégákon kívül hallgatók, a Gyűjtemény egykori munkatársai – köztük Németh Balázs lelképásztor, aki 1953 és 1957 között a levéltárban dolgozott Benda Kálmánnal. A rendezvényhez tematikus kamarakiállítás kapcsolódott (Orosz Anna).

Berecz Ágnes

Dunamelléki Református Egyházkerület

Ráday Könyvtára

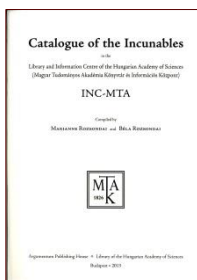

Catalogue of the Incunables (INC-MTA)

összeállította Rozsondai Marianne és Rozsondai Béla

A muzeális könyvekkel foglalkozó kollégák régóta várt kötetet vehettek kezükbe november 29-én az MTA Könyvtár és Információs Központ Konferencia-termében.

Rozsondai Marianne és **Rozsondai Béla** több évtizedes munkája eredményeként megjelent az MTA Könyvtár és Információs Központ ősnymtatványainak

katalógusa. Az OSZK után az Akadémia Könyvtára őrzi hazánkban a legtöbb ősnymtatványt, így a katalógus összeállítását és megjelenését méltán kísérte a területtel foglalkozó könyvtárosok fokozott érdeklődése. A szerzők munkáját nem könnyítette meg, hogy az évtizedekkel ezelőtt létrehozott bibliográfiai rekordokat előbb konvertál-